

להנהלת נועם תורה וחסידיות
מנדר היוצא מעוז



י"ל ע"י התאחדות האברכים
"אדנים לתורה" דחסידי זוטשקא
פר' שמיני תשפ"ג • גליון קצ"ט

נהל קדומים

דברות קודש ממעיין נובע, כ"ק מרן רבו"ק ז"ע

סימני טהרה של אנשים פשוטים

כל מפרסת פרסה (ויקרא י"א, ג). בסימני הטהרה של בהמה טהורה, מעלה גרה ומפריס פרסה, מרומזים תהלוכות בני אדם הכסרים וטהורים לפניו ית"ש, אותם האנשים שהולכים חוב ימיהם אחר עסקים גשמיים וטרוודים הם על המחיה ועל הכלכלה לפרנס ביתו ומשפחתו, ובכל זאת "מעלה גרה", שמעלה ומקדש את המעות המכונות "גרה", כטעם "עשרים גרה השקל" (שמות ל', י"ג), ע"י שנותן ממעותיו לצדקה וחסד; וגם "מפריס פרסה", דהיינו מאכיל ומשקה עניים ורעבים, מלשון "פרוס לרעב לחמך" (ישעיהו ב"ת ז), אלו שני הסימנים הם סימני טהרה לאנשים פשוטים. (רביה"ק ר' מאיר מפרמישלאן ז"ע)

העולה לגדולה מוחלין לו על כל עונותיו

וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם וירד מעשות החטאת (ויקרא ט"ב). נראה לפרש על פי מה שאמרו חכמינו ז"ל (ירושלמי בבורים פ"ג ה"ג) שלשה מוחלין להם עונותיהם, ואחד מהם מי שעלה לגדולה, וזהו וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם ועלה בזה לגדולה שזכה להיות מהמברכים את העם, ועל ידי זה וירד מעשות החטאת שנמחל לו חטאיו.

(רביה"ק ר' מרדכי מנדבורנא ז"ע)

יש להודרו בציווי ה'

ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח וגו' (ויקרא טו, ז). פרש"י שהי' אהרן בוש וירא לגשת, אמר לו משה למה אתה בוש, לכן נבחרת, עכ"ל. הנה מדת הבושה טובה היא מאוד, ומסימני זרעו של אברהם אבינו ע"ה הוא, ובפרט כאשר האדם מתבונש על חסונו בעבודת השי"ת וכדו', בודאי בושה טובה היא. אכן כאשר האדם צריך לגשת אל העבודה, עליו להתאזר בעזות דקדושה, ולומר לעצמו אע"פ שעשיתי מה שעשיתי, אבל יהודי אני ובן מלך אני, ועבודתי חביבה לפני אבי המלך. ובחזיון זה יוכל לגשת אל העבודה.

ומצינו שמשם רבינו נענש על שנסתהה מללכת מיד בשליחות המקום לגאול את ישראל במצרים. וכמ"ש רש"י ז"ל בפר' (ת"ת ט"ו) שהי' משה רבינו עתיד להיות כהן ואהרן הלוי, ומעתה יהי' אהרן הכהן ומשה הלוי, כי כאשר הקב"ה מצוה לעשות איזה פעולה, צריך להתאזר בעזות דקדושה בכוחו של מקום ב"ה.

ובזה יל"פ דברי רש"י ז"ל שהי' אהרן בוש וכו', דבוש הוא מלשון "בוש משה" שהוא ענין התמהמהות. ואמר לו משה רבינו "למה אתה בוש", אין לך להתמהמה בשברון לבך ולהמנע מלקרב אל המזבח, שהי' "לכן נבחרת", לפי שנתמהמהתי מללכת מיד אל פרעה במצרים לכן נענשתי בהעדר הטהרה. ומזה יש לך ללמוד שאין נכון להמנע מלקרב אל דבר

מצוה, היכן שמצווים מפי הגבורה על כך, ולכן "קרב אל המזבח ועשה את חטאתך וגו'" יש ללכת מיד.

(כ"ק מרן רבינו הנחל יצחק ז"ע)

לכוון שני חלקי האכילה סימן טהרה

כל מפרסת פרסה ושעטת שסע פרסת מעלת גרה בבהמה אתה תאכלו (ויקרא י"א, ג). מפריס פרסה, היינו שיש לבהמה הטהורה פרסה חלוקה לשני חלקים. וזהו סימן טהרה באכילת האדם, כאשר האדם מכין שבאכילה יש ב' חלקים, אכילה גשמית להגוף, ומזון רוחני להנשמה, וכאשר האדם מכין באכילתו לב' בחינות אלו, זהו סימן טהרה.

(כ"ק מרן רבינו הנחל יצחק ז"ע)

מהנהגה

נהג' אש בקצירת האומר

"בשני יצריך"

טעם שנוהגים לנקד החלה שאוכלים בשבת זו במפתח. י"ל לפי מנהג בית אבותינו שפותחים באכילת החמץ בשבת קודש. דהנה מה שחוזרים לאכול חמץ הוא רמז לענין עבודת השי"ת בשני יצריך ביצר הטוב וביצר הרע, ושבעת ימים נבדלו מן החמץ לגמרי כדי לבטל את השיעבוד אל החומריות. אבל עתה שצריך לחזור לאכילת החמץ, מנקדים חלה במפתח, להורות שכאשר עובדים את השי"ת עם היצר הרע צריך מנועל ומפתח, לדעת מתי לפתוח ומתי לנעול, ושצריך לעשות גם את המעשים הגשמיים לשם שמים. (כ"ק מרן רבינו הנחל יצחק ז"ע)

עליה בתורה ע"י שמירה בעניין האכילה

זאת החיה אשר תאכלו (ויקרא י"א, ג). זאת החיה אשר תאכלו ס"ת תורה. וי"ל הכוונה שבא כאן לרמז שעיקר פתיחת הלב בתורה וקיום התורה באדם לקניין עה, תלויה בכשרות המאכלים, שכפי ששומר פיו ולשונו שלא ייכנס לתוך פיו מאכל שאינו ראוי ומתוקן כפי גדרי ההלכה והכשרות, כך זוכה לעלי' בתורה. שמאכלות האסורות מטממות הלב וכמו שדרשו חז"ל (יבמא י"א) עה"פ (ויקרא י"א, מג) ולא תטמאו בהם ונטמאתם במ אל תקרי ונטמאתם אלא ונטמטם. וטמטום הלב מונע הלב מלהשיג בתורה ומלכוזר דברי התורה.

ועוד ירמו שמירת פיו בעניין המאכלים בקשר לקיום דברי התורה, והוא ע"ד שאחז"ל (תנא דבי אליהו טו) עד שאתה מתפלל שיכנסו דברי תורה לתוך מעיין התפלל שלא ייכנסו מעינים לתוך מעיין, והיינו שע"י שמירת פיו בעניין האכילה שלא ייכנסו מותרות ומעודנים לתוך פיו, יזכה להשיג בתורה"ק.

(כ"ק מרן רבינו הנחל יצחק ז"ע)

חזקי הנחל

פלאות התורה מאצרותיו של הנה"ה ר' זרח רזנטל שליט"א

"מיכלא דאסוותא"

קדושת וסגולת שיירי מצה ושבת אחר הפסח

חידוש פלא מובא באמרי נועם, ששבת קודש זו פרשת שמיני, שתחול בהאי שתא בכ"ד ניסן, היא השבת הראשונה בעולם ששמרוה בני ישראל, לאחר שקיבלו את המתנה טובה מבית גזיו של הבורא, ונצטוו על השבת במרה לפני 3335 שנים.

הצלה מכל החולאים ע"י שיירי המצה

ומוסיף האמרי נועם שבזה נבין ג"כ טעם למנהג ישראל שנהגו בשבת זו להניח על השולחן מצה יחד עם החלה. דהנה לכאורה צריך להבין מדוע דוקא במרה אמר הקב"ה לבני"י "כל המחלה אשר שמתו במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך" (פ' בשלח פט"ז ט"ז), שהרי לא היה להם שם שום מחלה חוץ ממה שהיו צמאים למים. אלא שאמרו חז"ל בב"ק (ב"ב ע"ג) ובב"מ (ק"ז ע"ג), 'מחלה' זו מרה, ששמונים ושלוש חלאים תלויין במרה, וכולן פת שחרית במלח וקיתון של מים מבטלתן. וזה הכונה בפסוק בפ' משפטים "וברך את לחמך ואת ממיך והסירוטי מחלה מקרבך". והנה כמו שיש מרה בגוף האדם שתלויים בה החולאים ר"ל, כך יש בחינה של מרה בגוף העולם. ולכן כאשר הגיעו לאחר קרי"ס למרה ששם יש התעוררות של דינים והפ"ג מחלות שבמרה שבגוף העולם, הוצרך הבורא לומר שכל המחלה אשר שמתו וכו' לא אשים עליך, שכל המחלות שיש שם במרה לא אשים עליך כי אני ה' רופאך.

והנה כיון שע"פ חז"ל הרפואה לפ"ג המחלות הוא ע"י פת שחרית וקיתון מים, בשלמא הקיתון מים כבר יכול להיות מהמים שהומתקו, אבל היכן הוא הפת שחרית שירפא. אלא אומר האמרי נועם שזה נעשה ע"י אכילת פת שחרית שזה המצה שזכו לאכול בפסח. ומדוע נקראית המצה פת שחרית, שהמצה היא לחם שעונים עליו דברים הרבה בסיפור יציאת מצרים, ומובא בליק"מ (סימן ל') ששחרית הוא ר"ת הד' בנים שבהם מקיימים סיפור יצ"מ. ש'אינו יודע [לשאול], ח"כ'ם ר'שע ת"ם. ומכח זה שמספרים עליה הסיפור יצ"מ נעשית המצה הק' מיכלא דאסוותא המרפא כל החוליים ר"ל.

ומסיים האמרי נועם, שלכן נהגו ישראל בשבת קודש זו פרשת שמיני להניח על השולחן מצה יחד עם החלה, כיון שהוא השבת הראשונה ששמרו לאחר שהגיעו למרה, ונרפאו שם מכל המחלות ע"י המצה - הפת שחרית.

בני"י זכו לכח השירה כנבואה ע"י המצה

מובא בזה עוד חידוש נורא נוראות באמרי אמת, שכל כח הנבואה וההשגה הנוראה שזכו בני ישראל בזמן קריאת ים סוף שאמרו את השירה ברוח הקודש ביחד עם משה רבינו - וראתה שפחה על הים מה שלא ראה הנביא יחזקאל במעשה מרכבה, - כל זה היה בזכות אותם שיירי מצות שנשא על שכמם כשיצאו ממצרים. וכמו שמצינו שהפרות שהניחו עליהם את ארון הברית כאשר הוחזר ע"י הפלשתים מאשדוד לבית שמש קיבלו את כח הדיבור ושוררו שירה, כך יכולים המצות הק' שנשא אותם בני"י להפוך בני אדם לדרגות שיוכלו לשורר כנבואה.

ולפי זה יש בנותן טעם נוסף לענין המצה בשבת קודש זו, להראות שבכח המצות זכו בני"י לכח

המשך בעמוד ב' <<<

"למה אתה בוש לכך נבחרת"

יעבור הזמן הראוי כדי להשיג השגות והרגשים בקיום המצווה. אמנם ודאי מן הנכון גם לנסות להשיג טעם והרגש במצווה, כפי האפשר לפי קלישות שכלו.

ובספ"ק באר משה מהרה"ק מקאזניץ ז"ע אמר ברמז הכתוב (קהלת י"א ד'), "שומר רוח לא יזרע, רואה בעבים לא יקצור", שמי שממתין מלעשות המצווה עד שתשרה עליו רוח נדיבה, הנה הוא "לא יזרע", כי כל פעם יזמה לו שאח"כ יזכה לרוח טהורה ונדיבה יותר מעתה. משא"כ מי שאפילו כשסובבים אותו עב וערפל, עכ"ז הוא רואה שם את האלוקים והוא בבחי' "רואה בעבים", ועובד את הש"ת בכל מצב שהוא כפי יכולתו, הוא "לא יקצור" מצמיחתו, כי יעלה ויצמח בלי גבול.

ובספ"ק אצתק, וכן אמר הרה"ק מקוברין ז"ע, ועד"ז במבשר צדק ובישומח ישראל, דמ"ש הכתוב "זה הדבר אשר צוה ד', - תעשו", שאתם תעשו את המצווה כפשוטה, וממילא "וירא אליכם כבוד ד'", שיתגלה לכם

טעם ונועם בעבודתכם. ומ"ש רז"ל (ילקוט שמעוני בפרשתן ט' ו-י) "אותו יצה"ר העבירו מלבכם ותהיו כולכם ביראה אחת ובעצה אחת", דהנה כאשר כל אחד מנסה לעשות המצווה בהכנה והתעמקות עצמית, הרי אין זה עצה אחת, משא"כ אם יבטלו את דעתם, ויתפסו את האמונה הפשוטה לעשות המצווה מחמת רצון המצווה ב"ה, הרי בזה יוכלו להיות בעצה אחת. וכמו שמסופר באחד הצדיקים שביקש מהקהל שיהזרו על מחשבות שלא יבלבלוהו, ותפסו כולם לחשוב בפסוק "שמע ישראל וגו'", כי בעניין זה יוכל להיות די כולם שוה.

רז"ל אמרו, שבמה שאמר אהרן (שמות ל"ב כ"ד) "למי זהב התפרקו" כי ביקש לשהות הרבה, כדי שבסופו של דבר יגיע כבר משה רבינו, ובהו שנבחר אהרן הכהן לכפר נתגלה שהייתה כוונתו לש"ש, נמצא שישנן דברים שהיפך הזריזות משובח בהם. ולזה מרמז עניין אכילת החמץ שרומז לעבודת הש"ת בענייני גשמיות, ושם צריך דווקא להחמיץ ולא להזדרז. ואמרו צדיקים, דמה שאסור הרי אסור, וגם מה שמותר א"צ למחר לזה.

וייתכן שזה נרמז בדברי רז"ל "למה אתה בוש לכך נבחרת", שבמה שה' בושש ומשתהה להרוויח זמן בעת בושותן של ישראל, בזה גילה שמסר עצמו עבור הצלת כלל ישראל ולכן נבחר לכפר עליהם.

ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח (ויקרא ט. ז). ואחז"ל שא"ל "למה אתה בוש לכך נבחרת". ויודע הפירוש שהביא הדגל מחנה אפרים ז"ע בשם הבעש"ט ז"ע, שדווקא עבור הבושה הוא נבחר לכפר על ישראל, וכן אמר הרה"ק ר"מ מקוברין ז"ע. ומאידך ה' אאזמו"ר ז"ע רגיל לומר, ד"בוש" הוא לשון "בושש משה", שעבור שה' משה רבינו מסרב לגאול את ישראל, לכך נבחר אהרן להיות כהן, הרי שאין ראוי להיות סרבן יותר מדאי. והנה שני הפירושים אף שהם נראים מנוגדים זה לזה, הם משלימים זה לזה.

דבפרשתן חזינן ד"דרוש דרש משה" הוא חצי התורה, "דרוש" מאכן ו"דרש" מאכן. והרמז בזה, דבתוה"ק יש לבחון כל דבר מב' הצדדים, כי ישנן עניינים בעבודת הש"ת שאע"פ שטובים הם, צריך לדעת שלפעמים צריך להיות ההנהגה להיפך. וכן הוא בניין הזריזות והסרבנות, דאז"ל (ברכות ד') "ג' רובן קשה ומיעוטן יפה, ואלו הן שאור מלח וסרבנות", ואמרו שם ד"אם אינו מסרב דומה לתבשיל שאין בו מלח, ואם מסרב יותר מדאי דומה לתבשיל שהקדיחתו מלח, כיצד הוא עושה וכו', עיי"ש.

ועד"ז בחג הפסח משביתין השאור והחמץ מבתנינו, ואוכלין רק מצה הנעשה בזריזות גדולה, אמנם אח"כ חוזרים לאכול חמץ שנעשה ע"י ששוהין בעשייתו, ובחג השבועות מקריבים שתי הלחם מחמץ. ואאזמו"ר ז"ע אמה, שלכן בשבת שאחר הפסח מנקיין החלה במפתח, רמז שאע"פ שחוזרים לחמץ, צריך לשמור שלא יחמיץ יותר מדאי. וכן לדבר מצווה צריך זריזות למהר לעשותה, מ"מ צריך גם לשהות ולהתעמק ולהתבונן בה, ופעמים מה שבושש בקיומה משובח ולפעמים הוא מגונה. וממילא נמצא דב' הפירושים משלימים זה את זה, דאע"פ שבתחילה צריך להתבייש מלקרב ולהיות סרבן מעט, וכמאז"ל דמיעוטו יפה, מ"מ אחר זה צריך להתחזק ולקרב עצמו אל עשיית המצווה.

והנה אחת הסיבות שהאדם מתאחר מקיום המצווה ואינו מזדרז לעשותה, הוא מחמת שרוצה להשיג יותר חיות ואור מהמצווה. אכן כשהאדם משיג מידת הכנעה וביטול אמיתי, ויודע שכמה שיתבונן ויתעמק עדיין לא ישיג מקצת דמקצת, ועי"ז הוא תופס עצמו באמונה פשוטה, ועושה את המצווה על דעת הצדיקים היודעים והמכוונים כהוגן, ואינו שוהה יותר מדאי, ובוודאי שלא

בני"ז זכו לקדושת ראשי חדשים ע"י המצה

וחידוש נפלא נוסף יש בשבת קודש זו, על פי מה שמובא בר"ף (ברכות דף ט"ט) **וברבינו יונה**, שטעם סדר הנוסח בתפילת שבת ר"ח "מקדש השבת וישראל וראשי חדשים", כיון שהא' בהא תליא. שבשבת נאמר "לדעת כי אני ה' מקדישכם", שהקב"ה מקדש את ישראל על ידי מתנת קדושת השבת, ואחרי שיש להם קדושת ישראל - יכולים לקדש את הזמנים, שראשי חדשים ומועדים תלויים בקדושת ישראל המקדשים אותם.

ואין להקשות ממה שמצינו שכבר היה לבני"ז 'ראש חודש' קודם שקיבלו את קדושת השבת, שהרי "החודש הזה לכם ראש חדשים" נאמר בר"ח ניסן לפני שקיבלו בני"ז את השבת בכ"ה ניסן. שבספר "שבילי דראש חודש" מביא מדרש (שמ"ר ט"ו, כ) - ומביאו החוקק בהלכות פורים), שכאשר בא הקב"ה לקדש את חודש ניסן, אמר הקב"ה למשה ואהרן "בואו". ונתעטף הקב"ה בטלית מצויצת, והעמיד למשה מכאן ולאהרן מכאן כשני דיינים נוספים. וקרא למלאכים מיכאל וגבריאל ועשה אותם שלוחים לראות החודש (בא"ר), וכשחזרו שאלם הקב"ה באיזה צד ראיתם את הלבנה - לאחר החמה או לפני החמה, לצפונה או לדרומה, כמה היה גובהה ולהיכן היה נוטה, כמה אורכה, וכמה רוחבה. ואמר הקב"ה "מקודש החודש בזמנו". וא"ל למשה ואהרן, כסדר הזה שראיתם אותי עושה כך תהיו מקדשים.

ולפי"ז א"ש, אותו ראש חודש ניסן לא נתקדש באמת ע"י קדושת ישראל, אלא שהיה רק כדוגמא להראות להם איך צריך לקדש את החודש, ואז הקב"ה בעצמו קידש את החודש.

חלות עגולות לזכר שיירי המצה

ולפי"ז אפש"ל שיש בזה ג"כ תוספת טעם נפלא לדברי האוהב ישראל מאפסא ז"ע, שנהגה ישראל לאפות בשבת שלאחר הפסח חלות עגולות ועליהם צורת מפתח. ומביא לזה שני הסברים א. כיון שבני"ז זכו לצאת בפסח ממצרים וחיבי אדם לראות עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, א"כ צריך כל יהודי להביא קרבן תודה כדי היוצא מבית האסורים, אולם מבואר במשנה שאין מביאים קרבן תודה מ"ד בניסן עד אחרי פסח כיון שבאה מהחמץ, לכן מיד אחר הפסח אופין החלות עגולות דוקא, כמו שמובא בתוספתא שחלות התודה היו עגולות, וזכר לקרבן תודה. ב. שמובא בילקוט שמעוני בשלח (טו, א) שהחרר ה' הוציאנו ממצרים ונתפרנסו ממנה ל"א יום ס"א סעודות. וכן מובא שטעמו בהם טעם מן. וכיון שהמן כורע גד שהיה עגול כדפרש"י, ולכן עושים החלות עגולות וזכר למן שהיה עגול. ולכן ג"כ יש ענין בצורת המפתח, שהרי בכניסתם לאר"י ב' ניסן (ב"א תפ"ח) אע"פ שכבר היה אחר פטירת מרע"ה שבזכותו ירד המן, בכ"ז עוד נסתפקו מהמן שבכליהם עד אחרי פסח לאחר שנכנסו לאר"י. וכמ"ש "ויאכלו מעבור הארץ". ורק אח"כ התחילה הנהגת הפרנסה על פי הטבע. ולכן עושים בחלות הדומות למן, בזמן זה שדומה לזמן ההוא, פעולה לפתוח שערי הפרנסה. עתתה"ק.

אבל לפי דברינו אפש"ל שלוה חוץ מהמצה עושים ג"כ חלות עגולות, שהם ג"כ זכר לעגות מצות העגולות שהוציאו ממצרים על שכמם, שהיה בהם ג"כ טעם מן העגול. ולכן עושים בהם צורת המפתח לרמז על ענין מופלא זה, שאותם המצות היו המפתח לכח השירה של בני"ז בקרי"ס. וזה היה גם המפתח למתנת השבת קודש הראשונה שקיבלו אח"כ במרה. שעל ידה קיבלו קדושת ישראל, וזה היה המפתח לקדושת ראש חודש הראשונה ר"ח אייר.

אל תשקצו את נפשתיכם בכל
השרץ השרץ ולא תטמאו
בהם ונטמאתם בהם (ויקרא י"א, מג)

אמרים ערבים ממאורי החסידות

ערבי נחל

טעם טמטום האדם בעשיית עבירה

ועל הענין הזה, אמר הכתוב (ויקרא י"א, מג) אל תטמאו בכל אלה ונטמאתם בהם, אל תקרי ונטמאתם אלא ונטמאתם, שהעבירה מטממת לבו של אדם (וימא לט א, ע' גרסת הע"י), וצ"ל, מדוע עשה ה' ככה, טוב היה שלבו של בעל העבירה לא יפג וריחו לא ימר, ויהיה קל יותר שיעשה תשובה. אלא לפי שאם היה נשאר במדרגתו הראשונה לא היה חי בעשותו העבירה, ולכן כך עשה הקדוש ברוך הוא את עולמו שבעשותו העבירה נטמטם לבו ונופל למדרגה שפילה, ושם יוכל לחיות עד יערה עליו רוח לעשות תשובה, וכל מה שעושה יותר עבירות צריך שיטמטם לבו יותר, ויפול יותר לתחתית המדרגה, כדי שיוכל לחיות. (ערבי נחל בראשית בראשית - דרוש ז)

ע"י שמירה ממאכלות אסורות זוכים לתורה

אל תשקצו את נפשתיכם בכל השרץ השרוף ולא תטמאו בהם ונטמאתם בהם פירוש, שעל ידי שאינו נשמר ממאכלות אסורות נטמא בהם, ששוה עליו רוח טומאה והמאכל מטמטם את לבו, ואינו יכול להשיג השגות התורה, לכן הוזהרה התורה אל תשקצו את נפשתיכם במה שאסרתי לכם, כי על ידי שתאכלו מה שאסרתי לכם - ונטמאתם בהם שהמאכל מטמטם את לבו, והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני לכן צריכים אתם לזהר ממאכלות אסורות, ואז יש מקום להקדושה עליונה לשרות עליכם והייתם קדושים. ואם האדם נוהר בכל אלה כמו שאמרנו לעיל - שורה עליו הקדושה

עליונה, ואז יוכל ללמוד התורה ולהשיג השגות התורה. (מאור ושמש)

שלא להחליף בין ת' לט'

והנה מקום מדרגת בחינת ת"ו שהיא הבחירה בשני דרכים טוב ורע כמבואר למעלה והרשעים אוחזים במדת הרע ואומרים לרע טוב וכמו שאמר הכתוב (ישעיה ה, ט) **הוי אומרים לרע טוב וגו' נתחלף אצלן בחינת ת"ו שהוא סוף המדרגות בחינת טוב ורע לבחינת ט"ו** כמ"ש בגמרא (ב"ק נה, א) הוראה ט"ו בחלום סימן טוב הוא לו שאצלן גם בחינת הרע שבבחינת הת"ו לטוב נחשב אצלם הכל שוה טוב ורע ונעשה ט"ו זה ונטמאתם בהם אל תקרי ונטמאתם אלא ונטמאתם (וימא לט א) שהם עושים הצירוף כך על ידי שנדמה להם הכל לטוב שאין מבחינים בין טוב לרע להבדיל ביניהם ונקרא ונטמטם שבאמת על ידי כן הלב שהוא משכן החלק אלקי שבתוך האדם נטמטם עבור שוה שאין בלב משכן אותו חלק האלהי בעברו העבירה וע"כ כתיב ונטמאתם בהם חסר א' עבור שהם מפרידים את עצמם ולבניהם מאלופו של עולם שעל כן נקרא עבירה עבר י"ה, ונמצא שחסר בחינת הא' וגם נחלף להם הת"ו בטי"ו ולכן כתיב ונטמאתם חסר א'. משא"כ הצדיקים מקרבים את עצמם עם בחינת הת"ו לאל"ף אלופו של עולם והש"ת יזכנו להיות מן העובדים אותו באמת ובתמים בילא"ו. (מאור עינים - בראשית)

דינים הנהוגים לאחר הפסח

שליסל חלה

נהגו הרבה מבני ישראל לאפות חלה בצורת מפתח (אוהב ישראל). לרמז שמתחילים להשתמש עם החמץ שמרמז ליצה"ר, צריך מפתח לנעול ולפתוח לדעת מתי כן ומתי לא (נהל יחזק - אחר"ק). ויש בזה מנהגים שונים. ומנהג רבוה"ק היה להכין חלה רגילה, ולמר תפילת "ריבונו של עולם - אדון כל העולמים" שאומרים במוצאי שבת, ובכל שער היה נועצים המפתח בבצק החלה, ולאחמ"כ היו אופים החלה. ולאותם הנהגים שעושים חתיכת בצק בצורת מפתח על החלה ונאפה ביחד, יש להקל לחתוך בסכין על המפתח ואין בו משום מחיקה (מהר"ש מג"א ש"מ סק"ז), ויש שהחמירו בזה (שו"ת ד' תנ"ח ס"ח), אבל באופן שכל החלה בצורת מפתח לכו"ע מותר (חזו"א ס"א סק"א).

שרטוט: אגב דאיריין בחיתוך הפת יש להביא המנהג שנוהגים העולם לשרטט רשימה בפת קודם החיתוך כדי לכוין אח"כ מקום חיתוכו, ועניינו מבואר במחצהש"ק (סי' רע"ד) שלא יצטרך אחר הברכה לחפש מקום הטוב של החלה, ואין לחשוש למלאכת שרטוט, היות ומשרטט הוא הכנה לחיתוך וכמו שאין מחתך באוכלין (מ"ב ש"ב סק"ב) ה"נ אין שרטוט באוכלין (ש"ש"כ י"א ט"ו). ואפי' לאותן הפוסקים שכן חששו לשרטוט באוכלין דכמו שמצינו שיש איסור כתיבה על האוכלין ה"נ שרטוט (תקנות תשובה ח"ד ל"א), אפי"ה בכאן יש להתייב דלא מבעיא לאלו שאין מקפידין לחתוך במקום השרטוט (קצוה"ס י"ב) דניחא שפיה, אלא אפי' למקפידין בזה שר, שהרי אין להן ענין בחיתוך למידת אורכו ורחבו של החתיכה שמתוך. [ויש שהחמירו בזה ולא עשו רשימה מצד שרטוט (רשימת הנגה בית בריסק)]. ויש שהנהגו מחשש זה לחתוך בשרטוט קצת בעומק, וזה נקרא חתילת חיתוך ולא נחשב כשרטוט.

מוריד הטל

מיום א' דפסח מפסיקין לומר מוריד הגשם, ומתחילים לומר מוריד הטל. [ואין מפסיקין ט"ו יום קודם פסח כדי שיוכלו לעלות לרגל ולא יעכבו הגשמים בחורף כמו שחששו בסוכות לענין חזרה. היות ובסוכות באו בבגדי קיץ ואם ירדו גשמים לא יהיה להם איך להתגונן משא"כ בפסח. (הליכות שלמה)].

ספק: נסתפק אם אמר מוריד הטל או הגשם, יש לחלק כן: אם התפלל כל התפילות, עד אחר תפילת שחרית של י"א אייר חוזה, ומתפילת מנחה שלאחריה ואילך אינו חוזר דחזקה שכבר התרגל לומר כהלה (מ"ב ק"ד ל"ח). ואם לא התפלל כל התפילות ע"פ מתפילת ערבית של ט"ו אייר אינו חוזר, היות ונחלקו הפוסקים מתי נתחזק ל' יום או צ' תפילות, ספק ברכות להקל (מ"ב שם).

עלה הספק בלבו זמן מופלג אחר התפילה: אם יודע שהיה בדעתו לומר מוריד הטל, אינו חוזר (מ"ב ק"ד ט"ד ל"ח). וההגדרה של זמן מופלג הוא מעת שסיים שמו"ע. ולכן אם נזכר כששמע מהש"ץ אינו צריך לחזור (מ"ק ק"ד), (ה"ה לגבי יעלה ויבוא ר"ח), והגרש"א הסתפק אם כשהוא מאריך מאד בתפילתו אפשר ג"כ להקל. **תוכ"ד:** אם אמר מוריד הגשם וחזר ואמר תוכ"ד מוריד הטל אינו מועיל, כיון שהאמירה היתה דרך קללה, וצריך לחזור מאתה גבור (שב"ח ח"ו סי' ט"ו ה"ל"ש), ולפי"ז יש לשים לב שקורה לפעמים שהש"ץ טועה והציבור מתקנים אותו צריך לחזור מתחילת הברכה.

צ' פעמים: דנו הפוסקים האם מועיל לומר צ' פעמים מחיה מתים אתה רב להושיע מוריד הטל במקום ל' יום, ולמעשה אם אמר כך ולאחמ"כ הסתפק אינו חוזר, אך לכתחילה כתבו בשו"ת ר"ב ובסידור יעב"ץ לא לעשות כן. אף במ"ב נראה שאפשר לעשות לכתחילה. ודעת החת"ס דצריך לכתחילה ק"א פעמים, אך אם אמר צ' פעם ולאחמ"כ נסתפק וודאי שלא יחזור. ומותר בשבת לומר צ' פעמים ואין בזה משום הכנה (ה"ל"ש). אם לאחר שאמר צ' פעמים אמר בשמו"ע כהרגילות ג' פעמים איתער חזקת' (א"א מנבוטאשט). אם הרגיל עצמו ואמר מ"ה פעמים ואח"כ עברו ט"ו יום שהתפלל בהם, מצטרפים לחשבון צ' פעמים ואינו צריך לחזור מספק (מ"ב ק"ד ס"ק א"ב).

נשים: אשה שטעתה בתפילתה כגון במוריד הטל או שלא אמרה יעלה ויבא דינה כאיש (אש"י בשם הגרש"א), ואפי' שהתפללה כבר שחרית (ונבר יצתה חובת תפילה מעיקר הדין) ואח"כ טעתה במנחה, היות וקיבלה על עצמה עתה להתפלל כהוגן (ב"א ח"ו סי' י"ח), וכמו"כ אם אשה מסופקת אם הזכירה מוריד הטל דינה כאיש.

נטחן ונאפה לאחר הפסח

מעיקר הדין: אין צריך להקפיד לא בנטחן ולא בנאפה לאחר הפסח, היות ומנהג בכל תפוצות ישראל לסדר אצל רב מכירת חמץ קודם הפסח, והמנהג לסמוך על מכירת חמץ (ביאר"ל ת"ח ד"ה בדבר מועט) להינצל מאיסור ב"י וב"י אפי' בחמץ גמור, וכל המפקפק על היתר מכירת חמץ ראוי לגערה (שו"ת חת"ס אור"ח ק"ג ד"ה ולפי"ז). ואף לאלו שהחמירו לא למכור חמץ או מצד ב"י וב"י אבל לקנות עתה מזה שזה רק חשש קנס של חמץ שעבר עליו הפסח אין לחוש (הגרש"א שלימי מועד), וכמו"כ אין לחוש מצד הסיטונאים שאולי לא מכרו את החמץ כהוגן כי אין לחשוש באיסור דרבנן לחשש כזה. [אבל באופן שוודאי לא מוכרים חמץ כגון ב"דיוטי פרי" שמן הסתם הם לא מוכרים חמץ אסור לקנות שם מוצרי חמץ כגון "ויסקי" וכדו', וא"כ יש להם שטר מכירת חמץ כהוגן או לחם רגיל בלי תוספות וכיו"ב ויש על זה קוד יצור שנאפה לאחר הפסח וכדלהלן]. וכן נהגו הרבה גדולי ישראל.

מצד המנהג: מ"מ יש שהחמירו (הגר"א מעשה רב אות קפ"א, איגרת סופרים כתיב רע"א סי' מ"ח) מצד כמה חששות, אף שזה רק איסור דרבנן של קנס, ותלוי כל מקום ומקום לפי מנהגו. מ"מ צריכים לדעת כמה נקודות וכדלהלן: **א.** אם זה מוצר רגיל בלי שום תוספות כגון לחם רגיל, מספיק לוודא שנאפה לאחר הפסח או לחילופין קוד יצור שהשנה זה 3103, והרוצה להחמיר בזה יותר שגם נטחן לאחר הפסח חומרא יתירא היא, דהקמח אינו חמץ ואף שבשעת הטחינה יש בזה לחות מ"מ כמות קטנה היא ואינו נחשב כרטוב וממילא אינו חמץ. **ב.** אם זה מוצר חמץ שמעורב עוד דברים כגון לחם של קמח מלא וכמו"כ ופולים שמעורב בתוספת עוד דברי חמץ, צריך לוודא שתוספות אלו נמכרו כדין.

ג. המנהג בזה אינו מנהג שקבלו על עצמם קבוצה שלימה של כלל ישראל ביחד, וא"כ לפי המבואר בשב"ל (ח"ו סי' נ"ט) אין בזה "אל תיטוש", ואף שאבותינו נהגו כן אין הוא צריך לנהוג כן, ואף אם התחיל לנהוג בזה שחשב שזה מעיקר הדין ועתה בירר ונודע לו שאין זה אלא חומרא אין צריך להחמיר מדין נדה.

ספירת העומר כשקטן מכחיש את הגדול

מעשה בילד בן שנים עשרה שאמר לאחיו הבחור אתמול שכחתי לספור ספירת העומר, ואיני יכול יותר לספור עם ברכה, אמר לו אחיו הגדול, אני שמעתי אותך סופר אתמול, ואחיו הקטן מכחישו לא נכון לא ספרתי. נשאלת השאלה מה יעשה הקטן, האם יסמוך על אחיו הגדול ויספור עם ברכה, או מכיון שהוא זוכר שלא ספר, אינו יכול לספור עם ברכה.

תשובה לשאלה מהתגליון הקודם

השאלה בקצרה: בחור שאביו מבקש ממנו ללכת להביא מוצרים מהקנייה, והבחור יש לו כעת קביעות ללמוד, האם ילך למכירה, או שילך ללמוד עם החברותא.

תשובה: שנינו בפאה (פ"א מ"א) אלו דברים שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה, והקין קיימת לו לעולם הבא, כיבוד אב ואם, וגמילות חסדים, והבאת שלום בין אדם לחבירו, ותלמוד תורה כנגד כולם. הרי שתלמוד תורה גדול יותר מכיבוד אב ואם.

אמנם אף שתלמוד תורה גדול יותר משאר מצוות, בכל זאת צריך להפסיק מלימודו בשביל קיום מצוה שאי אפשר לעשותו על ידי אחרים, כמבואר בשו"ע (י"ד סימן רמ"ט) ת"ת שקול כנגד כל המצוות. היה לפניו עשיית מצוה ותלמוד תורה, אם אפשר למצוה להעשות ע"י אחרים לא יפסיק תלמודו, ואם לאו יעשה המצוה ויחזור לתורתו. כמו שאמרו במסכת קידושין (דף מ"ג ע"ב) תלמוד גדול, שהתלמוד מביא לידי מעשה. ואם כן מבואר שהמעשה גדול יותר מהלימוד, וכן הוא במסכת מועד קטן (דף ט"ו ע"ב) כתיב "יקרה היא מפנינים [לימוד התורה] וכל חפצין לא ישוו בה", הא חפצי שמים ישוו בה, וכתוב וכל חפצים לא ישוו בה, דאפילו חפצי שמים לא ישוו בה, כאן במצוה שאפשר לעשותה על ידי אחרים, כאן במצוה שאי אפשר לעשותה על ידי אחרים.

נמצא שלמרות שתלמוד תורה גדול מכולם, מכל מקום מפסיקים מהלימוד, בשביל כל מצוה שאי אפשר לעשותה על ידי אחרים, ואולי זה גם בשביל כיבוד אב ואם.

אמנם גם בכיבוד אב, נאמרה הלכה זו, שלמרות שהיא מצוה שחמורה שבחמורות, בכל זאת כל המצוות שאי אפשר לעשותן על ידי אחרים קודמים לה, כמבואר במסכת קידושין (דף לב ע"א) אבא אומר השקיני מים, ומצוה לעשות, מניח כבוד אבא ועושה את המצוה, שאני ואבא חייבים במצוה, והיינו במצוה שאי אפשר לעשות על ידי אחרים. וכן נפסק בשו"ע (י"ד סימן רמ"ט), ויעוין בש"ך (שם ס"ק ז') שדימה זאת לתלמוד תורה.

ומעתה יש לדון כיון שיש שני מצוות חשובות מאד, אולם כל המצוות קודמות להם, והם תלמוד תורה וכיבוד אב, כשהם באים יחד, מי קודם למי.

ונהגה נאמר במסכת מגילה (דף ט"ז ע"ב) גדול תלמוד תורה יותר מכבוד אב ואם, שכל אותן שנים שהיה יעקב אבינו בבית עבר לא נענש. ואולי מזה יש ללמוד שתלמוד תורה קודם.

אולם למעשה כתבו הפוסקים שאם אביו ציוה לעשות משהו, כיבוד אב קודם לתלמוד תורה, ומה שאמרו גדול תלמוד תורה יותר מכיבוד אב ואם, נאמרו בזה ג' תירוצים.

א. במקנה (קידושין דף לא ע"ב) כתב, שכל זה כשאביו לא ציוה לו לעשות כמו אצל יעקב אבינו, אבל אם אביו ציוה לו לעשות, אם לא יעשה ויעבור על דבריו, הרי זה בכלל מורא, ותלמוד תורה גדול יותר רק מכיבוד, ולא ממורא.

ב. בפרי חדש (סימן רמ"ה) בפתחי תשובה (סק"ח) ת"ר, שרק שאם הוא בתוך העיר, צריך לבטל תורה, כדי לכבוד את אביו, ורק ביעקב שהיה חוץ לעירו של אביו, אין צריך לבטל תורה ולנסוע לאביו לכבוד.

ג. הגרי"פ פרלא (עשין ט-ו) כתב, מה שנאמר גדול תלמוד תורה גדול מכיבוד אב, זה רק לענין חשיבות, ולא לענין קדימה, והטעם שכתוב איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמרו אני ד', כולכם חייבים בכבודי, ומזה למדנו שכיבוד אב שונה משאר מצוות שבתורה, ואינו דוחה שום מצוה, אף מצוה דתלמוד תורה.

המסירות נפש של קל שבקלים

תפיסה ביה. זוהי איפוא התלבשות אור אין סוף ברוך הוא ב'חכמה' שבנפש האדם, שהיא למעלה מהשכל ולמעלה מכל הבנה והשגה שכלית".

"וכעת", ממתיק ר' לייב סוד לפנחס'ל, "נפנה לשאלתך בנוגע לנקודת האמונה אשר לכל איש ישראל. ואקדים לך דבר יודע אשר כתבו החסיד יוסף יעב"ץ מגולי ספרד, הוא העיד מכלי ראשון שדווקא הנשים והאנשים הפשוטים הם אלו אשר יכלו לנסינות הקשים שעמדו לישראל בימים ההם, ואף מסרו את נפשם על קדושת השם מתוך אמונתם הטהורה בחי העולמים ונבחנו בצירוף. מה שאין כן האנשים החכמים והמשכילים אשר לא עמדו בפני הנסינות אשר עמדו לפניהם".

"והסבר הדבר טמון בדברים אלו שאמר הרב. שכאשר השגת אור אין סוף הוא בחכמה טרם הבינה, הרי היא גבוהה מעלה מעלה מכל דבר המושג בהבנת השכל".

"ולכן כל ישראל אפילו הנשים ועמי הארץ הם מאמינים בהשם שהאמונה הוא למעלה מן הדעת וההשגה" זוהו המעלה הגדולה בנקודת האמונה שבלב כל ישראל. כי הרי ברור ש'הנשים ועמי הארץ' לא התבוננו ולא העמיקו במציאות השם, ובכלל זאת האמונה שלהם מאירה בתוקף גדול".

"והפשוט בזה כי דבר אשר הושג באמצעות השכל, והובן בכלי הבינה, הוא דבר מוגבל ביותר, כי הרי אם יבוא חכם גדול ויפריך את מה שהבנת עד היום, אזי יתערו כל היסודות שעליהם בנית את הבנתך, מה שאין כן נקודת האמונה, הרי היא דבר שהרבה יותר גבוה מהשכל. הוא דבר איתן שאין מה לדון בזה! זה מציאות וראיה פנימית בחכמה שבנפש שאין עליה עוררין".

זוהו המושג אמונה, דבר שלא הושג על ידי השכל. כי הרי אמר הכתוב "פתי יאמין לכל דבר וערום יבין וגו' ולגבי הקב"ה שהוא למעלה מן השכל והדעת ולית מחשבה ביה כלל הכל כפתיים אצלו יתברך כדכתיב אני בער ולא אדע בהמות הייתי עמך וגו' כלומר שבה שאני בער ובהמות אני תמיד עמך". "יודע, שהבעש"ט הקדוש אמר בקודשו "נאך אלע השגות - בין איך א נאר אין איך גלייב" ושורש הדבר הוא מה שכתוב כאן, שתוקף ועוצמת האמונה היא בזה שהיא למעלה מהשגה ורק על ידי אפשר להיות 'עם הקב"ה' כי הרי באמצעות השכל לבד הרי לית מחשבה תפיסה ביה".

"ולכן אפילו קל שבקלים ופושעי ישראל מוסרים נפשם על קדושת השם על הרוב וסובלים עינוים קשים שלא לכפור בהשם אחד ואף אם הם בורים ועמי הארץ ואין יודעים גדולת השם וגם במעט שיודעים אין מתבוננים כלל ואין מוסרים נפשם מחמת דעת והתבוננות בהשם כלל אלא בלי שום דעת והתבוננות רק כאילו הוא דבר שאי אפשר על כלל לכפור בה' אהד, בלי שום טעם טענה ומענה כלל, והיינו משום שה' אחד מאיר ומחיה כל הנפש על ידי התלבשותו בבחינת חכמה שבה שהיא למעלה מן הדעת והשכל המושג ומובן". הרי פשוט הדבר - מסיים ר' לייב כאשר לחלוחית מנצנצת בעיניו, "שלא צריך להסביר' שהאדם רוצה לחיות, הרי זה רצון פנימי ופשוט, ובכל זאת הנקודה של האמונה היא הרבה יותר 'פשוטה', היא גם כן דבר שאין בזה שקלא וטריא כלל! היהודי יודע שאין כזה דבר לחיות בלי אמונה ולכן הוא מוסר נפשו למען שמו באהבה. והכל היא בזכות אותו אור אין סוף המלוכב בכל נפש יהודי באר הוא שם".

"זוהי איפוא מעלת האמונה אשר היא למעלה מכל טעם ודעת ולזה זכינו אנו ישראל בניו האהובים, של אבינו שבשמים, אה, 'רבה אמונתך'".

--- א נייע וועלט... עולם חדש מאיר וזורח ועל פנחס'ל ור' לייב היושבים יחדיו בצילו של אילן רחב ונישא. לא הרי העולם שלפני הפסח כהעולם שאחרי, כל אחד ואחד עבר שינוי פנימי ועמוק במהותו, השכל שלו אינו אותו שכל, והמידות שלו אינם אותם מידות, כל רובד בנפש האדם נצבע ונרקם בפנים חדשות ומאירות יותר, אשר כל מהות 'אומרות' ו'ספרתם לכם...' גם האמונה אינה אותה אמונה - אחר הימים הנעלים שעברו עליהם אשר מרכזם היא נקודת האמונה בלב כל יהודי...

"ר' לייב", פותח פנחס'ל את שיחו, "יודע שנקודת האמונה אשר ניטעה בלב כל אחד ואחד מישראל, אותה נקודה אשר כל רוח ורוח שבעולם לא יוכלו לה - לחוסנה וטהרתה. מקורה ושורשה גבוה מעל גבוה למעלה מכל כל והשגה, היא ניתנה בנו עוד טרם הבשלנו לכדי התבוננות והבנת שכל בגדלות השם, אלא היתה הארה והבזק חזק ומסנוור בראיה חושית של זה א-ל".

"נו... מהמהם ר' לייב תחת שפמו כאשר ידיו חופנות את זקנו העבות ועיניו ומצחו נתונים בהקשבה מעמיקה בשאלתו של פנחס'ל.

"שאלתי", מסיים פנחס'ל, "מה המעלה של אמונה זו ומדוע לא עדיפה אמונה אשר באה מתוך הבנה והתבוננות, הרי על פי הסברה אמונה אשר התאמתה אצל האדם מתוך שכלו, הרי היא יותר בשלה אצלו ומובנת לאשורה".

"יפה שאלת", מתרומם ר' לייב קלות מרכינתו ואומר, "מתוך שאלתך ניכר שאף אתה מודע לזה שעל פי האמת, נקודת האמונה היא למעלה מהבנת השכל. ושאלתך היא רק מדוע הוא כך, אמנם, יתיכף נראה ש'אמונה' אמיתית היא דווקא כאשר היא כך".

אך קודם שנפנה לזה נלכה נא ונרעה בערוגה ססידר לנו הרבי בבאיור פני הדברים, אשר זכור כבר נתבאר לנו מעלתם המיוחדת של בני ישראל אשר 'אור אין סוף ממש מלוכב בבחינת חכמה שבנפש האדם יהיה מי שיהיה מישראל...' וכעת נשאל השאלה הפשוטה איך אפשר להבין שאור אין סוף, אשר הוא למעלה מכל הבנה לית מחשבה תפיסה ביה כלל, יתלבש בחכמה שבנפש האדם".

"להבין זאת, מתחיל הרבי לבאר מהו 'חכמה' ובמה הוא שונה מ'בינה', "הנה החכמה היא מקור השכל וההבנה והוא למעלה מהבינה שהוא הבנת השכל והשגתו והחכמה היא למעלה מההבנה וההשגה והיא מקור להם, וזהו לשון חכמה 'כ"ח- מ"ה' מה שאינו מושג ומובן ואינו נתפס בהשגה עדיין, ולכן מתלבש בה אור אין סוף ב"ה דלית מחשבה תפיסה ביה כלל".

"ובכן", מבאר ר' לייב, "כאשר נתבונן איך עובד מהלך הבנת דבר בשכל האדם נראה שישנם שתי שלבים בדבר הראשון הוא הנקרא חכמה והשני הוא הבינה. ומהותם, החכמה היא הארה המבריקה לאדם במוחו ומאירה בו באופן בלתי מובן עדיין. למשל, כאשר אדם עסוק בפתרון סוגיא סבוכה, ומוחו אפוף בשאלות וקושיות. ופתאום 'מאיר' במוחו הארה חדשה אשר הוא מרגיש שזו היא הפתרון לסוגיא. אך עדיין, אם תכנס עמו לעומקם של דברים, הוא אומר לך, רגע רגע, עדיין אני זקוק להתעמק בדבר ו'להבין' לאשורו כיצד מתיישבים עם הארה זה כל הקושיות".

"ההארה הראשונה נקראת 'חכמה' שכשמה כן היא כח- מה. כח שהאדם עדיין שואל אודותיה מה היא. היא עדיין לא 'מובנת' לו. כי הוא עדיין צריך להשתמש לזה עם כח ה'בינה' שהבינה מיישב את הדבר בשכלו".

"מעלת הארה זו שהיא בחינה מסוימת של 'ראיה' פנימית אשר אין זקוקה להסבר כל שהוא, היא למעלה מהבנת שכל, כי הוא דבר שאיר אצלו בחכמה שהוא למעלה מן השכל".

"ובכזה כלי שייך 'תפיסה' של אור אין סוף. כי זה באמת תפיסה של למעלה מן השכל ולא על זה אמרו לית מחשבה

"צו שמירן"

החסידים עמדו משתוממים בשומעם הדברים יוצאים מפי רבם הגדול, הדברים היו מופלאים וחסרי פשו, ומעולם לא הסכינ הצדיק להתבטא בכגון דא. כשסימן השאלה מרחף על פניהם הם נפנו לעבור לברכת שלום וא געזונט'ן וזמער.

חג שביעי של פסח מרומם ונעלה עבר בחצר הקודש באפטא - תל תלפיות שכל לבבות פונים אליו. חסידים רבים על מטלטליהם אתו ובאו לחוג את שמחת החג וקריעת ים סוף בצל המאור הגדול לממשלת החסידות זקן האדמורי"ם מאפטא. החוסים בצל הקודש מילאו את אמתחותיהם מרוב טוב הצפון לצדיקים שיושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה.

במוצאי החג לעת פרידה וביזת הים נענה הרה"ק ואמר לפליאת הנוכחים: "דאס יאהר האבן מיר געהאט גאר א שמאליג'ן יוק'ן, וואס ס'וועט זיין צו שמירן פון דעם די רעדער א גאנץ יאהר, ס'זאל קענען פארן". (השנה היה לנו מרק שומני מאה, שיהיה לשמן ממנו את הגלגלים לכל השנה שיוכל לסייע טוב). החסידים שמעו כן תמיהו, ממתי נהנה רבם הגדול ממרק - שומני וטוב ככל שיהיה.

בשטיבל הסמוך שהוסב להכנסת אורחים לצורך שעה עמדו חסידים וארוזו מטלטליהם אחר ברכת צאתכם לשלום וביזת הים, וביני לבניי הוגיעו את מוחם להבין את עומק דבריו הק' של רבם.

"הבנת'י! - טפח אחת החסידים - יהודי של צורה - על מצחו בזיק של הבנה. "מה הבנת" - נתקבצו סביבו החסידים. והחסיד הסביר: "הרי ליל הסדר הוא ליל שימורים ובו טמון כח השמירה להיות נשמרים מכל רע ברוחניות ובגשמיות. ושם השמירה הוא היוצא מהפסוק "כי מלאכיו יצווה לך", שהוא ס'ת יוה"ך".

אם כן איפה זאת הייתה כוונתו הטמירה של רבינו" - המשיך החסיד לנוכח קבוצת החסידים שגדלה והלכה סביבו. "ב"ה בליל הסדר שנשפעה השפעה גדולה של שמירה עליונה מלעילא, עד כדי שיהא בו "צו שמירן" - היינו להשפיע מכח השמירה לכל השנה כולה, אז די רעדער זאלן קענען פארן בשמירה עליונה בס"ד".

החסידים בשומעם את דברי חרם פתחו ורעמו בקול "אמן!"

ועתה כשמחלקים מצה מ'ביזת הים' לשמירה, יה"ר שאכן ניקח אתנו את ליל השימורים לכל השנה שיהא בו צו שמירן' שתלוה אותנו כל השנה השמירה העליונה בכל מעשינו אכ"ה.

ברכת הקודש מ'כ"ק אדמו"ר שליט"א מוצאי שש"פ תשפ"ב בחוקת ביזת הים

יעמדו על הברכה מצדיקי הרבים שהרימו תרומתם להוצאת הגיליון

<p>ידידנו הנכבד הרה"ר יחזקאל טויסניג הי"ו לרגל הולדת הבת למזל טוב ובשעט"מ</p>	<p>ידידנו הנכבד הרה"ח ר' אלימלך משה זילבר שליט"א לרגל אירוסיה הבת למזל טוב ובשעט"מ</p>
<p>ויה"ר שיראה ממנה ומכל יוצ"ח רוכ נחת דקדושה וכוט"ס אבי"ר</p>	<p>ויה"ר שיהא הבניין עדי עד ויראה מכל יוצ"ח רוכ נחת דקדושה וכוט"ס אבי"ר</p>